

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ผู้วิจัย ได้นำเสนอรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับชั้นดังนี้

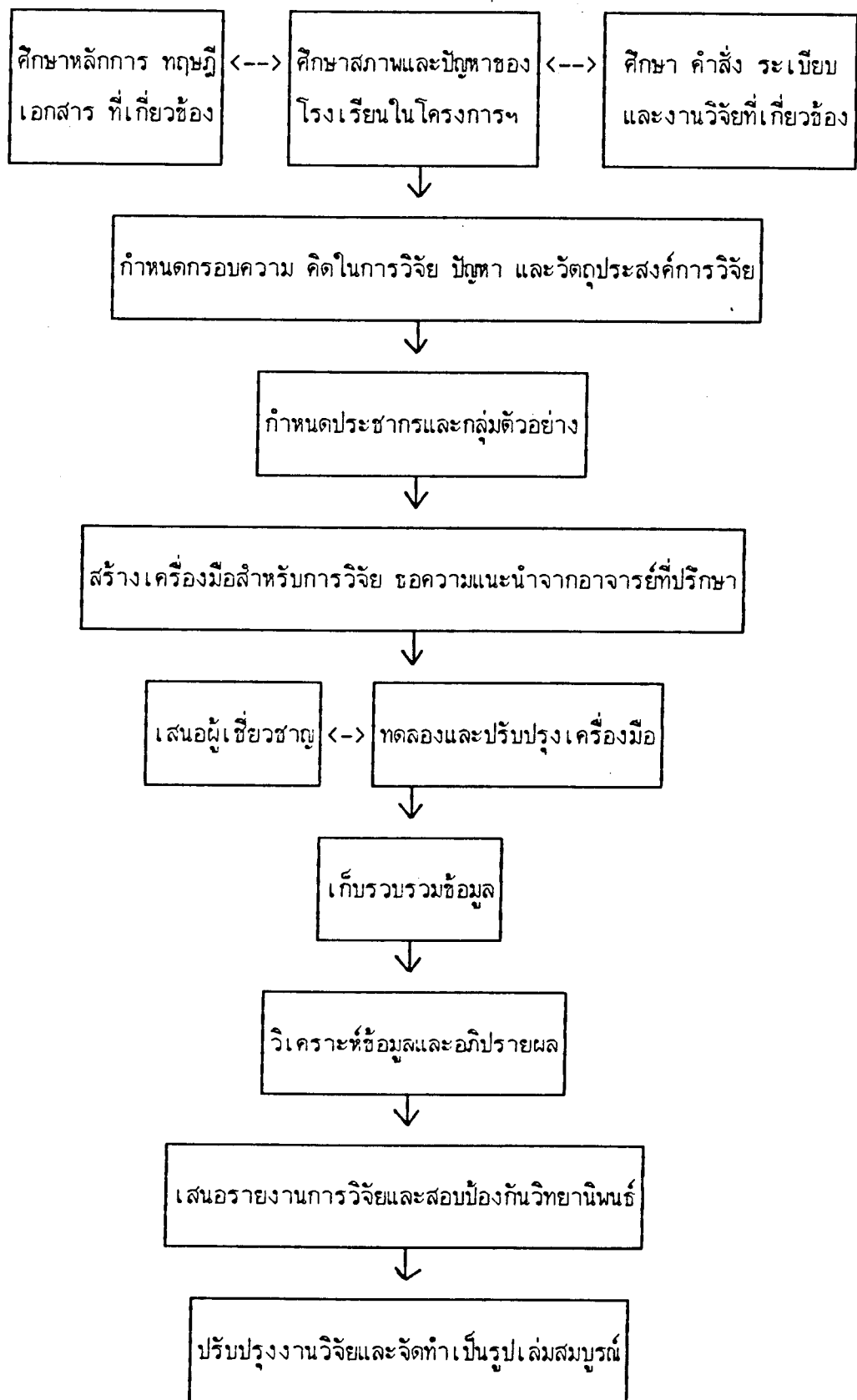
- 3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ดังรายละเอียดที่จะนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร คำสั่ง ระเบียบ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2) กำหนดกรอบความคิดในการวิจัย
 - 3) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 4) สร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย
 - 5) เสนอผู้เชี่ยวชาญ
 - 6) ทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ
 - 7) เก็บรวบรวมข้อมูล
 - 8) วิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล
 - 9) เสนอรายงานการวิจัยและสอบป้องกันวิทยานิพนธ์
 - 10) ปรับปรุงงานวิจัยและจัดทำเป็นรูปเล่มสมบูรณ์
- ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยปรากฏตามแผนภูมิที่ 3.1 ดังนี้



แผนภูมิที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการติดตามผลการจัดการศึกษา ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2536 โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย

- (1) ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ
- (2) ครูที่ปรึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- (3) ผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- (4) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2) กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

โรงเรียน
(1) ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ 25 โรงเรียน
ละ 2 คน รวม 50 คน ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

(2) ครูที่ปรึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนละ 1 คน รวม 25 คน
ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

(3) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2536 โรงเรียนละ 3 คน
จำนวน 75 คน ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

(4) ผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2536 ที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่าง จำนวน 75 คน

รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่ม

กลุ่ม	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	50	50
2. ครูที่ปรึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	25	25
3. ผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	892	75
4. นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	892	75
รวม	1,859	225

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจและแบบสอบถาม ดังนี้

(1) แบบสำรวจ แบ่งเป็น 2 ตอน สำหรับผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 1 สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาบังคับแก่นของนักเรียนที่จบ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จบในปีการศึกษา 2536

ตอนที่ 2 สถานภาพหลังจากสำเร็จการศึกษาของนักเรียนที่จบ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

(2) แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตามข้อมูลเกี่ยวกับ ตำแหน่งหน้าที่ ทางการศึกษา เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็น
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ความพอใจในการจัดการศึกษา ของนักเรียนที่จบ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษา ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 3 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ เป็นแบบ
ตรวจสอบรายการ (Checklist)

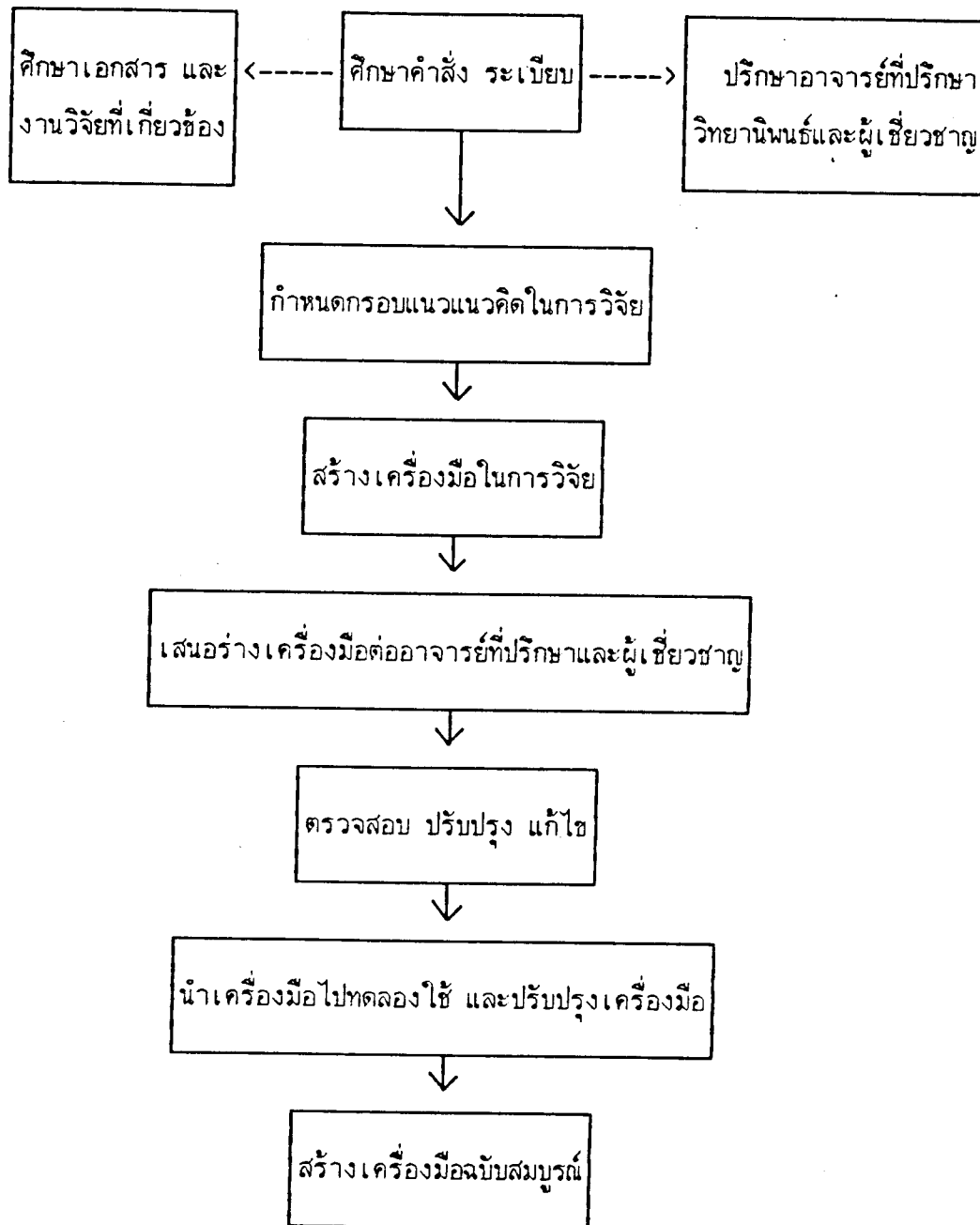
ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ความพอใจในการจัดการศึกษาของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่
3 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3.4 การสร้างเครื่องมือ

- 1) การสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีขั้นตอนในการดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้
 - (1) ศึกษาเอกสาร คำสั่ง ระเบียบ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - (2) กำหนดกรอบแนวคิดการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
 - (3) สร้างเครื่องมือในการวิจัย
 - (4) เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ
 - (5) ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข
 - (6) นำเครื่องมือไปทดลองใช้ และปรับปรุงเครื่องมือ
 - (7) สร้างเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือการวิจัยปรากฏตามแผนภูมิที่ 3.2 ดังนี้



แผนภูมิที่ 3.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

2) เกณฑ์การการให้คะแนน กำหนดน้ำหนักของคะแนนจากแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า ดังนี้

มีปัญหา, ความพอใจ	มากที่สุด	ให้ค่าคะแนน	5
มีปัญหา, ความพอใจ	มาก	ให้ค่าคะแนน	4
มีปัญหา, ความพอใจ	ปานกลาง	ให้ค่าคะแนน	3
มีปัญหา, ความพอใจ	น้อย	ให้ค่าคะแนน	2
มีปัญหา, ความพอใจ	น้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนน	1

3) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อให้มีประสิทธิภาพ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

(1) การตรวจสอบเครื่องมือใช้วิธีการตรวจสอบ แบบสอบถาม แบบประเมิน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และแบบสำรวจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ตรวจสอบ ให้ความเห็นชอบ

(2) การหาความตรง (Validity) ความตรงเชิงเนื้อหา (Content-Validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความชัดเจนของการใช้ภาษา (Wording) ด้านโครงสร้างและรูปแบบ (Structure and format) และด้านอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า จะปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ และผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งภายใต้การตรวจสอบ ควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ต่อไป

(3) การทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงภายหลังจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว ไปทดสอบใช้กับ กลุ่มทดลองที่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของ Cronbach (ประยูร อาษานาม, 2534) โดยได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.841

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ส่งหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ไปยังหน่วยงานต้นสังกัด ผ่านผู้บังคับบัญชาทุกระดับโดยผู้วิจัยเป็นผู้ประสานงานด้วยตนเอง

2) เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยจะนำแบบสอบถาม ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตนเอง

3) ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 15 มิถุนายน 2537 ถึง 15 กรกฎาคม 2537 แบบสอบถามที่ให้กลุ่มตัวอย่าง 225 ชุด และได้รับกลับคืน 219 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.33

รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 3.2 ดังนี้

ตารางที่ 3.2 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนทั้งหมด	จำนวนที่ได้รับคืน	ร้อยละ
1. ผู้บริหารและ			
ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	50	49	98.00
2. ครูที่ปรึกษา	25	24	96.00
3. ผู้ปกครอง	75	71	94.67
4. นักเรียน	75	75	100.00
รวม	225	219	97.33

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺
(Statistical Package for the Social Science/Personal Computer)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูล ตาม
ลักษณะของเครื่องมือ ดังนี้

1) ข้อมูลแบบสำรวจ

สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ
(Percentage) และวิเคราะห์ตามระเบียบการวัดผล

การศึกษาต่อและสภาพการมีงานทำ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่า
ร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์ตามระเบียบการวัดผล

2) ข้อมูลแบบสอบถาม

(1) สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่า
ร้อยละ (Percentage)

(2) ข้อมูลแบบสอบถามเพื่อประเมิน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ความพอใจใน
การจัดการศึกษา ปัญหาและอุปสรรคเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

(3) ข้อมูลแบบสอบถามความเห็นอันเป็นข้อเสนอแนะ วิเคราะห์โดยการแจก
แจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)

การแปลผลการวิเคราะห์

การแปลความหมายของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-Scale) พิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์จุดกึ่งกลาง (Midpoint) ของช่วงระดับคะแนน (Class Interval) 5 ระดับ ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายความว่า	มีปัญหา มีความพอใจในระดับ	มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายความว่า	มีปัญหา มีความพอใจในระดับ	มาก
2.51 - 3.50	หมายความว่า	มีปัญหา มีความพอใจในระดับ	ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายความว่า	มีปัญหา มีความพอใจในระดับ	น้อย
1.00 - 1.50	หมายความว่า	มีปัญหา มีความพอใจในระดับ	น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ (โดยประมาณ)
4	ผลการเรียนดีมาก	80 - 100
3	ผลการเรียนดี	70 - 79
2	ผลการเรียนปานกลาง	60 - 69
2	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด	50 - 59
1	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	0 - 49

การนำเสนอผลการวิจัย ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจะได้นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ
ความเรียง เรียงตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังจะเสนอในบทที่ 4